

ПРАВДА ЧИ ВИГАДКА?

ЗАВДАННЯ ВІД ЛАПУНІ

Підпиши твердження за наведеним зразком.

1. Вигадка

Їжак охоче харчується ягодами, яблуками, грибами, насінням рослин.

2. Правда

Їжак не носить корм до гнізда для малечі.

3.

Справжні вороги їжака: борсук, тхір та пугач.

4.

У їжака поганий зір, зате дуже добрий слух і нюх.

5.

Улюблена їжа їжака – миші.

6.

Їжак зовсім не боїться зміїної отрути.

7.

Їжаки живуть не більше 8–10 років.

8.

Їжак ніколи не робить запасів на зиму.

9.

Тікаючи від небезпеки, їжак згортається в клубок і котиться.

10.

Укус змії у мордочку, ногу або животик може бути смертельним для їжака.

11.

Їжачата народжуються без голок.

12.

Нюх у їжака є визначальний під час пошуку здобичі.

Передплатний індекс 89454

Головний редактор:

Дарія Біда, тел.: (032) 236-71-23,
e-mail: dabida@m1s.lviv.ua

Заступник головного редактора:

Світлана Вольська,
e-mail: svitlana300@gmail.com

Дизайн і верстка Марина Шутурма

Підписано до друку 04.04.13,

формат 60x84/8,

Друк офсетний. Наклад 12 000 прим.
Адреса редакції: 79038, м. Львів,
вул. 9838. Надруковано в друкарні
ТОВ „Видавничий дім „УКРПОЛ“.

Юний зоолог

(твое ім'я та прізвище)

№15/2013

КОЛОСЧОК

ПРАВДА ЧИ ВИГАДКА ТРО ЇЖАКА

Хто не знає їжака? Маленький, сірий, колючий...

Однак, судячи з великої кількості безглуздих вигадок про його спосіб життя, не така це вже й проста тваринка!

З книжки в книжку, з листівки на плакат кочує образ запасливого їжака з рум'яним яблуком на спині. Ніхто цього не бачив у природі, але всі впевнені, що їжачок запасає на зиму яблука, груші та гриби.

Відкриємо таємницю: їжаки не роблять запасів, тому що вони... сплять солодким сном із листопада до квітня. Так само як ведмеді, борсуки, жаби та змії. А уві сні поти хеньку витрачають підшкірний жир, накопичений аж ніяк не на яблуках. Адже їжак – тварина комахоїдна. Рослинну їжу (варену картоплю, рис, груші, сливи, горіхи, насіннячко) вимушенні їсти ті їжаки, яких утримують у неволі. Бідненькі!

В Україні мешкає їжак білочеревий. Улюбленими місцями його проживання є листяні ліси з густим підліском і зарості чагарників,городи, парки та живоплоти.

Наталія Черемних

ЗАВДАННЯ ВІД РОЗУМНИКА

Поясні походження англійської назви їжака (*hedgehog*), що дослівно перекладається „веприк живоплітний“.

Їжак, білочеревий

ОДИНОКИЙ ВОЇН

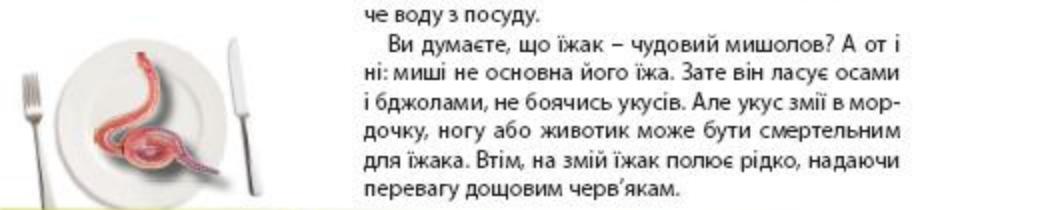
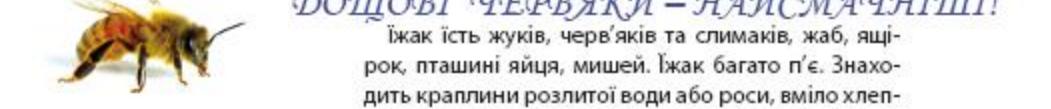
Їжаки – це тварини-одинаки. Вдень вони сплять у гнізди, а з настанням сутінок їжак неспішно обходить свою територію, обнюхуючи все довкола. Ніс в цей час у нього дуже вологий, а тому чутливий. Саме нюх у їжака визначальний під час пошуку здобичі. Друге знаряддя на полювання – слух. Найменше значення має зір. Він досить слабкий, та й не дивно: у їжака нічний спосіб життя. Голки у їжака не лише для захисту, але й для нападу. Іх у їжака приблизно 16 тисяч! Отже, гострі голки, чудовий слух і нюх – і перед вами ідеальний воїн.

ДОЩОВІ ЧЕРВ'ЯКИ – НАЙСМАЧНІШІ!

Їжак єсть жуків, черв'яків та слімаків, жаб, ящірок, пташині яйця, миші. Їжак багато п'є. Знаходить краплини розлитої води або роси, вміло хлепче воду з посуду.

Ви думаете, що їжак – чудовий мишолов? А от і ні: миші не основна його їжа. Зате він ласує осами і бджолами, не боячись укусів. Але укус змії в мордочку, ногу або животик може бути смертельним для їжака. Втім, на змії їжак полює рідко, надаючи перевагу дощовим черв'якам.

НАВІЩО ЇЖАКУ ГОЛКИ?

Ще одна легенда: втікаючи від небезпеки, їжак згортается в клубок і котиться. Згорнутися в клубок їжак може, але покотитися – ні. Від своїх ворогів (борсуків, тхорів, пугачів, великих сов, яструбів, лисиць) їжачок зазвичай не втікає, а завмирає, згорнувшись у клубок.

СКІЛЬКИ ЖИВУТЬ ЇЖАКИ?

Визначити вік їжака досить важко. Тому є легенда, що він живе дуже довго. Насправді їжаки живуть до 8–10 років (зазвичай 2–4 роки). На жаль, половина їх гине в перший рік життя.

Небезпеки підстерігають і дорослого їжака. Тисячі їжаків щорічно гинуть під колесами автомобілів. Засліплені автомобільними фарами, їжак поводить себе так, як завжди у випадку небезпеки: завмирає і звертається в клубок. Тільки хороша реакція водія може його врятувати. А ще їжаки гинуть від отрутохімікатів, які використовують люди.

ЦІКАВІ ФАКТИ ПРО ЇЖАКА

- Під шкірою їжака є міцні м'язи. Скорочуючи їх, їжак скручується в клубок.
- Частота дихання їжака в активному стані – 40–50 подихів на хвилину, під час сплячки – 6–8; температура тіла 34 °C, а під час сплячки лише 2 °C.
- Основне заняття їжака після зимової сплячки – пошуки їжі. У цей час він ненаситний.
- Їжачата народжуються сліпі, з яскраво-рожевою шкірою без голок. М'які голки з'являються через кілька годин після народження.
- Їжак вухатий занесений до Червоної книги України зі статусом „зникаючий”. В Україні цих їжаків не більше кількох десятків особин – на Луганщині і Донеччині.

